

Avustusasia

Perustiedot

Haun nimi

Ruoka-aputoiminnan järjestäminen 2025-2026 (va-thl-2024-10)

Haun määräaika

29.11.2024 09.00 - 31.1.2025 16.00

Avustusasia/hakemus

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ruoka-aputoiminnan rahoitus 2025-2026 (va-thl-2024-10-11)

Sähköinen tiedoksianto

Suostun sähköiseen tiedoksiintoon (päätökset noudetaan Haeavustuksia.fi:sta)

Hakemus lähetetty

30.1.2025 13.24

Allekirjoittaja(t)

Björn Grönholm

Hakijan tiedot

Hakija

Tarkista, että hakijaorganisaation tiedot ovat ajan tasalla. Tarvittaessa täydennä tiedot YTJ:n, PRH:n ja DVV:n rekistereihin. Huom. äskettäin tehdyt muutokset eivät vielä välttämättä näy.

Nimi

Turun kaupunki

Y-tunnus

0204819-8

Yritysmuoto

Kunta

Vahvistan, että

- ☒ a) olen tutustunut hakuilmoitukseen sekä avustuksen käyttöä koskeviin ehtoihin (valittu)
- ☒ b) avustuksen saajaa tai tämän edustajaa ei ole lainvoimaisella tuomiolla tuomittu rangaistukseen rikoslain (39/1889) 47 luvun 6 a §:ssä tarkoitetusta rikoksesta tai ulkomaalaislain (301/2004) 186 §:ssä tarkoitetusta rikoksesta taikka valtionavustuksen saajalle ei ole lainvoimaisella päätöksellä määrätty työsopimuslain (55/2001) 11 a luvun 3 §:ssä tarkoitettua seuraamusmaksua. (valittu)

Yhteisön toiminnan kuvaus

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos Thl on ilmoittanut haettavaksi valtionavustusta ruoka-aputoiminnan järjestämisen kustannuksiin. Tämä avustus on ensisijaisesti tarkoitettu järjestö- ja vapaaehtoistoimijoiden ruoka-aputoiminnan järjestämisestä aiheutuviin välittömiin kustannuksiin. Turun kaupunki, alueen keskuskuntana, on lupautunut vastaamaan vuoden 2025-2026 Varsinais-Suomen hakemuksen valmistelusta ja hakemisesta muiden kuntien, hyvinvointialueen ja ruoka-aputoimijoiden puolesta sekä mahdollisen avustuksen jakamisesta, seurannasta ja raportoinnista. Hankkeen koordinaattorina toimii Turun kaupungin Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tiimi. Ruoka-aputoiminnan tavoitteena Varsinais-Suomessa on ohjata järjestöjä ja kuntia tiiviimpään yhteistyöhön hävikkiruuan vähentämiseksi ja ruoka-aputoiminnan kehittämiseksi sekä tukea säännöllistä ruoka-aputoimintaa toteuttavia toimijoita Thl:n rahoituksella. Hyvinvointialueen tehtävänä on ensisijaisesti turvata ruoka-apua saavien palveluohjaus mahdollisesti tarvittavien sote-palvelujen piiriin. Hankesuunnitelmaa valmisteltaessa on tehty aktiivista yhteistyötä ja solmittu sopimuksia Varsinais-Suomen alueen kuntien, järjestötoimijoiden ja hyvinvointialueen kesken. Turun kaupunki on koordinoitunut Varsinais-Suomen alueen ruoka-aputoiminnan kehittämistä vuoden 2024 aikana. Tavoitteena oli kehittää ruokatoimintaa siten, että ruokajonoja olisi entistä vähemmän ja hävikkiruoka kohtaisi tarvitsijat uudenaikaisien, inhimillisempien jakelutapojen avulla. Tavoitteen toteutuminen tulee vaatimaan muutosta nykyisiin toimintamalleihin ja työ jatkuu vuosina 2025-2026. Alueella on arviolta noin 30 ruoka-aputoimintaa säännöllisesti harjoittavaa yhteisöä tai yhdistystä, joista toiminnaltaan ja rahoituspohjaltaan merkittävin on Operaatio Ruokakassi ry. Tähän hakuun osallistuu 12 osatoteuttajaa Varsinais-Suomen alueelta. Osatoteuttajat ovat sitoutuneet hävikkiruuan jakeluun ja ruoka-aputoiminnan yhteiseen kehittämiseen.

Avustusta haetaan

- ☒ kaikkeen yhteisön sääntöjen mukaiseen yleishyödylliseen toimintaan (valittu)
- ☐ osaan yhteisön sääntöjen mukaisesta yleishyödyllisestä toiminnasta (ei valittu)

☐ Yhteisön toiminta ja/tai toimintaympäristö on olennaisesti muuttunut edellisen vuoden aikana (ei valittu)

Osatoteuttajat

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ruoka-aputoiminnan rahoitushakuun vuosille 2025-2026 osallistuvat seuraavat osatoteuttajat:

Piikkiön Adventtikirkko, 0142228-0

ViaDia Salo ry, 3116764-7

ViaDia Raisio ry, 3100105-7

Operaatio Ruokakassi ry, 2367603-8

Suomen Punainen Risti, Varsinais-Suomen piiri, 0142236-0

Loimaan Seudun Työttömät ry, 1647660-1

Turun Seudun TST ry, 0925102-5

Yks puutarha ry, Turun Kylätalon ruoka-apu, 2889941-7

Turun Katulähetys ry, 0142261-6

Finlands Röda Kors, Åbolands distrikt, 0217775-8

Varissuon Työ ja Toiminta VT ry, 1492439-4

Kristillinen seurakunta Uusipesula, 2877589-5

Haun valmisteluussa Turun kaupunki hankkeen koordinoijana tiedusteli osatoteuttajilta ilmoittaako ruoka-aputoimija jakeluista ruoka-apua.fi-sivustolla ja sitoutuuko toimija raporttoimaan jaettavasta ruoasta ja toiminnasta Ruoka-apua.fi-sivuston kautta. Kaikki osatoteuttajat sitoutuivat niin ilmoittamiseen kuin raportointiinkin ruoka-apua.fi-sivuston kautta jakeluista ja toiminnasta.

Mahdolliset lisätiedot

Tavoitteet ja vaikuttavuus

Haun tavoitteet

Ruoka-aputoiminnan järjestämisen edellytysten tukeminen

Alueen kuntien ja sillä toimivien ruoka-aputoimijoiden tavoitteellisen yhteistyö vahvistaminen

Ruoka-aputoiminnan yhteys alueen hyvinvointityöhön

Käyttötarkoitus

Mihin tarkoitukseen avustusta haetaan (julkinen kuvaus)

Ruoka-aputoiminta Varsinais-Suomessa 2025-2026

Avustusta haetaan ruoka-aputoiminnan järjestämisen tukemiseksi Varsinais-Suomessa.

Tavoitteena on vahvistaa ruoka-aputoiminnan yhteyttä osallisuutta edistävään ja eriarvoisuutta vähentävään hyvinvointityöhön. Avustus mahdollistaa yhteistyön tiivistämisen kuntien,

hyvinvointialueen ja järjestöjen välillä, rahoituksen varmistamisen, digitaalisten ratkaisujen kehittämisen, inhimillisten jakelutapojen luomisen sekä toiminnan seurannan ja arvioinnin.

Hankkeen tarve ja tausta

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos Thl on ilmoittanut haettavaksi valtionavustusta ruoka-aputoiminnan järjestämisen kustannuksiin. Tämä avustus on ensisijaisesti tarkoitettu järjestö- ja vapaaehtoistoimijoiden ruoka-aputoiminnan järjestämisestä aiheutuviin välittömiin kustannuksiin. Turun kaupunki, alueen keskuskuntana, on lupautunut vastaamaan vuoden 2025-2026 Varsinais-Suomen hakemuksen valmistelusta ja hakemisesta muiden kuntien, hyvinvointialueen ja ruoka-aputoimijoiden puolesta sekä mahdollisen avustuksen jakamisesta, seurannasta ja raportoinnista. Hankkeen koordinaattorina toimii Turun kaupungin Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tiimi.

Ruoka-aputoiminnan tavoitteena Varsinais-Suomessa on ohjata järjestöjä ja kuntia tiiviimpään yhteistyöhön hävikkiruuan vähentämiseksi ja ruoka-aputoiminnan kehittämiseksi sekä tukea säännöllistä ruoka-aputoimintaa toteuttavia toimijoita Thl:n rahoituksella. Hyvinvointialueen tehtävänä on ensisijaisesti turvata ruoka-apua saavien palveluohjaus mahdollisesti tarvittavien sote-palvelujen piiriin. Hankesuunnitelmaa valmisteltaessa on tehty aktiivista yhteistyötä ja solmittu sopimuksia Varsinais-Suomen alueen kuntien, järjestötoimijoiden ja hyvinvointialueen kesken.

Turun kaupunki on koordinoanut Varsinais-Suomen alueen ruoka-aputoiminnan kehittämistä Sosiaali- ja terveysministeriön rahoituksella vuoden 2024 aikana. Tavoitteena oli kehittää ruokatoimintaa siten, että ruokajonoja olisi entistä vähemmän ja hävikkiruoka kohtaisi tarvitsijat uudenlaisien, inhimillisempien jakelutapojen avulla. Tavoitteen toteutuminen tulee vaatimaan muutosta nykyisiin toimintamalleihin ja työ jatkuu vuosina 2025-2026.

Ruoka-avun kysyntä on kasvanut mm. taloudellisen tilanteen heikentymisen vuoksi. Ruoka-avun kehittämiseksi tarvitaankin monien eri toimijoiden yhteistyötä, uudenlaista ajattelua, kokeiluja ja yhteiskehittämistä. Keskeinen kysymys on, miten toiminta organisoitaisiin uudella tavalla, jotta se olisi tehokkaampaa, vaikuttavampaa ja vastaisi paremmin tarpeeseen?

Vuonna 2024 tehdyssä kehitystyössä ruoka-aputoimintaa on edistetty yhteiskehittämisen keinoin niin, että kehitystyö olisi monipuolista, monitasoista ja eri näkökulmia huomioivaa. Työpajoissa ruoka-apua jakavien toimijoiden kanssa on tullut ilmi keskeinen haaste, miten saada ruoka ja tarve kohtaamaan tarvitsijat. Samalla keskeisten toimijoiden osallistuminen sitouttaa eri osapuolia mukaan toiminnan toteuttamiseen ja tulevaisuuden kehittämiseen. Myös itse kehittämishaasteen kohde – ruoka-aputoiminta - on laaja ja monisyinen ongelma, jossa kaikkien toimijoiden panosta tarvitaan mukaan.

Tieto alueellisesta ja valtakunnallisesta ruoka-aputoiminnasta on edelleen pirstaleista ja hajanaista huolimatta vuonna 2024 tehdystä yhteisestä kehitystyöstä huolimatta. Tulevalla rahoituskaudella hankkeella kootaan ja jaetaan tietoa, tehostetaan valvontaa ja raportointia, vahvistetaan toimijaverkostoa ja toiminnan vaikuttavuutta sekä haetaan hyötyjä yhteiskehittämisen ja -viestinnän avulla. Samalla jaamme osaamista niin Varsinais-Suomen kuin muiden hyvinvointialueiden kuntien, ruoka-aputoimijoiden ja muiden sidosryhmien kesken.

Tarvetta on edelleen selvittää, miten teknologiaa voisi toiminnassa aidosti hyödyntää ja mahdollisesti pilotoida digitaalista alustaa ruoan jakeluun ja viestintään. Tarvitaan innovatiivisia ratkaisuja entistä inhimillisempään ruokatoimintaan ja erityisesti siihen, miten ihmisten ei

tarvitsisi seistä jonoissa ja toisaalta, miten jaettava ruoka olisi entistä ravitsevampaa ja huomioisi esim. ruokarajoitteet ja kulttuurierot. Hankekauden aikana selvitetään myös alueolohuoneiden tai muiden kohtaamispaikkojen hyödyntämistä ruoka-avun ja yhteisöruokailujen paikkoina, joissa kohtaamiset ja muun avun tarjoaminen olisi lähempänä eri alueiden asukkaita.

Minkälaisia tavoitteita hankkeen toiminnalla on?

Varsinais-Suomen ruoka-aputoiminnan hankkeen tavoitteet noudattelevat Thl:n valtionavustuskokonaisuuden päätavoitteita.

Tuki ruoka-aputoiminnan järjestämisen edellytyksille Varsinais-Suomessa

Ruoka-aputoiminnan tukeminen on keskeistä kasvavan tarpeen ja hävikkiruoan tehokkaan jakelun varmistamiseksi. Tärkeimmät toimenpiteet ovat:

- Yhteistyön vahvistaminen: Tiivistetään yhteistyötä kuntien, järjestöjen, Varhan ja muiden sidosryhmien välillä sekä jatketaan verkostoyhteistyötä ja työpajoja.
- Rahoituksen varmistaminen: Hyödynnetään Thl:n valtionavustusta ja haetaan muita rahoituslähteitä, jotta rahoitus kohdistuu suoraan ruoka-aputoiminnan kustannuksiin.
- Digitaalisten ratkaisujen selvittely ja mahdollinen hyödyntäminen: Kehitetään ja otetaan käyttöön digitaalisia alustoja mahdollisuuksien mukaan ruoka-avun organisointiin, keräämiseen, jakeluun ja viestintään.
- Inhimilliset jakelutavat: Kehitetään arvokkaita ja kunnioittavia tapoja jakaa ruoka-apua, vähennetään ruokajonotusta ja otetaan käyttöön innovatiivisia jakeluratkaisuja.
- Seuranta ja arviointi: Seurataan ja arvioidaan ruoka-aputoiminnan vaikutuksia ja tuloksia säännöllisesti, käytetään kerättyä tietoa toiminnan parantamiseen ja vaikuttavuuden kehittämiseen.

Varsinais-Suomen alueen kuntien ja sillä toimivien ruoka-aputoimijoiden yhteistyön vahvistaminen

Varsinais-Suomen alueella on tärkeää vahvistaa kuntien, ruoka-aputoimijoiden, hyvinvointialueen ja muiden sidosryhmien välistä yhteistyötä. Tämä auttaa vastaamaan kasvavaan ruoka-avun tarpeeseen ja vähentämään ruokahävikkiä. Yhteistyön vahvistaminen edellyttää seuraavia toimenpiteitä:

- Yhteisten tavoitteiden asettaminen: Määritellään selkeät, yhteiset tavoitteet ruoka-aputoiminnan kehittämiseksi ja ruokahävikin vähentämiseksi.
- Säännöllinen viestintä ja tiedonvaihto: Käytetään sovittuja viestintäkanavia ja järjestetään säännöllisiä tapaamisia ja työpajoja.
- Yhteiset resurssit ja infrastruktuuri: Kehitetään ja hyödynnetään yhteisiä resursseja, kuten jakelukeskuksia ja kuljetuskalustoa.
- Toimijoiden osaamisen kehittäminen: Tarjotaan tukea osaamisen kehittämiseksi koko verkostossa.
- Yhteiskehittäminen ja innovointi: Edistetään yhteiskehittämistä ja kannustetaan kokeiluihin ja pilotointiin.
- Seuranta ja arviointi: Sovitaan yhteiset seuranta- ja valvontatiedot, kerätään palautetta ja arvioidaan yhteistyön vaikutuksia säännöllisesti.

Varsinais-Suomen ruoka-aputoiminnan yhteys ja kiinnittyminen alueella tapahtuvaan, osallisuutta edistävään ja eriarvoisuutta, köyhyyttä, syrjäytymistä ja syrjintää vähentävään hyvinvointityöhön

Ruoka-aputoiminnassa kohdataan haavoittuvassa asemassa olevia henkilöitä, joten yhteistyö kuntien, hyvinvointialueen ja järjestöjen kanssa on keskeistä. Avustuksen tarkoitus on tukea

ruoka-aputoimintaa ja vahvistaa sen yhteyttä osallisuutta edistävään ja eriarvoisuutta vähentävään hyvinvointityöhön.

Varsinais-Suomen hyvinvointialueella (Varha) ruoka-avun tarpeessa olevia henkilöitä tavataan sosiaali- ja terveystalveissa sekä ikääntyneiden palveluissa. Soihlu-tiimit kartoittavat asiakkaiden tilanteen ja ohjaavat heitä ruoka-avun piiriin. Varha sitoutuu siihen, että sosiaalihuollon henkilöstö on tietoinen ruoka-avun jakelusta ja ohjaa aktiivisesti asiakkaita hakemaan apua. Muita yhteistyökumppaneita ovat mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tiimi ja Varsinais-Suomen järjestöjen neuvottelukunta. THL:n rahoituksen ja tiiviin yhteistyön ansiosta ruoka-apua jakavat toimijat tuntevat hyvinvointialueen palvelut ja osaavat ohjata asiakkaat heille kuuluvien palveluiden piiriin. Varhan Soihlu-tiimit auttavat SPR:ää jakamaan aineettoman avun maksukortteja ja ovat perehtyneet Ruoka-apu.fi-palveluun. Heidän tehtävänä on tunnistaa ruoka-apujonon syyt ja myös auttaa ihmisiä siirtymään ruoka-avusta heille kuuluvien palveluiden piiriin. Tämä yhteistyö on tärkeää tulevaisuuden haasteiden ratkaisemiseksi.

Minkälaisia tuloksia toiminnasta oletetaan saatavan?

Varsinais-Suomen ruoka-aputoiminnan hankkeen tulokset noudattelevat THL:n valtionavustuskokonaisuuden päätavoitteiden toteutusta, avustettavan toiminnan tulokset ovat:

Ruoka-aputoiminnan järjestämisen edellytysten tukeminen

- Tiivis yhteistyö kuntien, järjestöjen, hyvinvointialueiden ja muiden sidosryhmien välillä on vahvistunut.
- Ruoka-aputoimijoiden verkosto on laajentunut ja työpajoissa on jaettu parhaita käytäntöjä sekä kehitetty uusia toimintamalleja.
- Rahoitus on varmistettu THL:n valtionavustuksen ja muiden rahoituslähteiden avulla, ja se on kohdistettu suoraan ruoka-aputoiminnan järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.
- Digitaaliset alustat on otettu käyttöön mahdollisuuksien mukaan, mikä on helpottanut ruoka-avun organisoimista, ruoan keräämistä ja jakelua sekä viestintää eri toimijoiden välillä.
- Teknologian hyödyntäminen on vähentänyt ruokahävikkiä ja parantanut ruoka-avun tehokkuutta.
- Koulutusta ja tukea on tarjottu ruoka-aputoiminnan parissa työskenteleville vapaaehtoisille ja ammattilaisille, mikä on varmistanut, että toimijoilla on tarvittavat tiedot ja taidot ruoka-avun järjestämiseen ja kehittämiseen.
- Uusia, ihmisiä tapoja jakaa ruoka-apua on kehitetty, mikä on vähentänyt ruokajonoissa olemista ja tehnyt avun saamisesta arvokasta ja kunnioittavaa.
- Innovatiivisia jakeluratkaisuja on otettu käyttöön, ja ne vastaavat paremmin avun tarvisijoiden tarpeisiin.
- Ruoka-aputoiminnan vaikutuksia ja tuloksia on seurattu ja arvioitu säännöllisesti, ja kerättyä tietoa on käytetty toiminnan jatkuvaan parantamiseen ja kehittämiseen.

Alueen kuntien ja ruoka-aputoimijoiden tavoitteellisen yhteistyön vahvistaminen

- Kuntien ja ruoka-aputoimijoiden välinen yhteistyö on tiivistynyt ja tavoitteellistunut.
- Yhteiset foorumit ja työpajat ovat mahdollistaneet avoimen tiedonvaihdon ja kehitysideoiden jakamisen.
- Yhteiset resurssit ja infrastruktuuri ovat tukeneet ruoka-aputoiminnan sujuvaa ja tehokasta toimintaa.

Ruoka-aputoiminnan yhteyden ja kiinnittymisen vahvistaminen hyvinvointityöhön:

- Ruoka-aputoiminta on tiiviisti yhteydessä alueella tapahtuvaan hyvinvointityöhön, joka edistää

osallisuutta ja vähentää eriarvoisuutta, köyhyyttä, syrjäytymistä ja syrjintää.

- Ruoka-aputoiminta tukee hyvinvointityön tavoitteita tarjoamalla konkreettista apua ja tukea heikommassa asemassa oleville asukkaille.
- Yhteistyö kuntien, järjestöjen ja hyvinvointialueen välillä varmistaa, että ruoka-apu tavoittaa sitä tarvitsevat ja että apu on osa laajempaa hyvinvointityön kokonaisuutta.
- Laaja-alainen yhteistyö Varhan Soihdu-työn kanssa vakiintuu toimintamuodoksi yhdessä ruoka-aputoimijoiden ja avun tarvitsijoiden kesken.

Miten tavoitteiden saavuttamista seurataan ja arvioidaan?

Varsinais-Suomen ruoka-aputoiminnan hankkeen tavoitteiden saavuttamista seurataan ja arvioidaan systemaattisesti seuraavilla toimenpiteillä:

1. Yhteistyön vahvistaminen:

Seuranta: Kuntien, järjestöjen, hyvinvointialueiden ja muiden sidosryhmien välistä yhteistyötä seurataan säännöllisten tapaamisten ja työpajojen avulla. Näissä tilaisuuksissa arvioidaan yhteistyön sujuvuutta ja jaetaan parhaita käytäntöjä.

Arviointi: Yhteistyön tuloksia arvioidaan keräämällä palautetta osallistujilta ja analysoimalla yhteistyön vaikutuksia ruoka-aputoiminnan tehokkuuteen ja vaikuttavuuteen.

2. Rahoituksen varmistaminen

Seuranta: Rahoituksen käyttöä seurataan tarkasti budjettiseurannan ja raportoinnin avulla.

Varmistetaan, että rahoitus kohdistuu suoraan ruoka-aputoiminnan järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Arviointi: Rahoituksen vaikuttavuutta arvioidaan vertaamalla saavutettuja tuloksia asetettuihin tavoitteisiin ja analysoimalla rahoituksen käytön tehokkuutta.

3. Digitaalisten ratkaisujen hyödyntäminen mahdollisuuksien mukaan

Seuranta: Digitaalisten alustojen käyttöä seurataan käyttäjätilastojen ja palautteen avulla.

Varmistetaan, että alustat toimivat suunnitellusti ja tukevat ruoka-aputoiminnan organisointia.

Arviointi: Digitaalisten ratkaisujen vaikuttavuutta arvioidaan analysoimalla niiden vaikutuksia ruokahävikin vähentämiseen ja ruoka-avun tehokkuuden parantamiseen.

4. Inhimilliset jakelutavat

Seuranta: Uusien jakelutapojen käyttöönottoa ja toimivuutta seurataan säännöllisesti keräämällä palautetta avun saajilta ja jakelijoilta.

Arviointi: Jakelutapojen vaikuttavuutta arvioidaan analysoimalla niiden vaikutuksia ruokajonojen vähentämiseen ja avun saajien kokemuksiin.

5. Seuranta ja arviointi

Seuranta: Ruoka-aputoiminnan vaikutuksia ja tuloksia seurataan säännöllisesti keräämällä tietoa ja palautetta toiminnan eri osa-alueilta.

Arviointi: Kerättyä tietoa käytetään toiminnan jatkuvaan parantamiseen ja kehittämiseen.

Arviointituloksia hyödynnetään päätöksenteossa ja tulevien toimenpiteiden suunnittelussa.

Seurannassa ja arvioinnissa käytetään Thl:n ohjeistuksia ja mittareita.

Näiden toimenpiteiden avulla varmistetaan, että Varsinais-Suomen ruoka-aputoiminnan hankkeen tavoitteet saavutetaan ja toiminta kehittyy jatkuvasti parempaan suuntaan.

Mahdolliset lisätiedot

Vuoden 2024 STM-rahoituksen rinnalla toteutettiin laajempaa ruoka-aputoiminnan kehitystyötä, sillä koko ruoka-aputoiminta ja sen koordinointi oli hajanaista ja puutteellisesti koordinoitua. Kehitystyö toteutettiin yhteiskehittämisen ja toimijoiden osallisuuden periaatteilla. Kehittämistyötä tehtiin laajoissa työpajoissa, pienessä suunnitteluryhmässä ja ruokatoimijoiden ydinryhmässä, joka kokoontui useita kertoja vuoden aikana. Ruokatoimijoiden kehitystyössä ovat olleet mukana keskeiset toimijat: Turun ja Kaarinan, seurakuntayhtymä, Operaatio Ruokakassi, Varsinais-Suomen hyvinvointialue, Turun kaupunki, Suomen Punainen Risti, Turun Osuuskauppa, Kesko, Kaarea ja Länsi-Suomen Diakonialaitoksen säätiö sekä STM:n ruoka-aputoiminnan rahoituksen saaneet olleet toimijat. Ja kehitystyö jatkuu vuonna 2025-2026 Thl:n ruoka-aputoiminnan rahoituksen rinnalla. Muutostarpeet organisoitumisessa voi tuoda päivitystarpeita Varsinais-Suomen ruoka-aputoiminnan sopimusten osalta vuodelle 2026.

Yhteiskehittämisen tuloksena syntyi ruokatoiminnan kokonaismalli, joka tulevaisuudessa yhdistää eri osa-alueet ja ratkaisee osatekijöiden ongelmia. Tehokkaan koordinoinnin ja kehittämisen varmistamiseksi tarvitaan jatkossa yksi koordinaatitaho ja digitaalinen alusta ruoka-avun organisointiin, keräämiseen, jakeluun ja viestintään.

Ruoka-avun tehokkaaseen koordinointiin ja kehittämiseen tarvitaan yksi koordinaatitaho, kuten Varsinais-Suomen hyvinvointialue tai Turun kaupunki. Keskitetty koordinaatio mahdollistaisi ruoka-avun kokonaistehokkuuden, rahoituksen ohjauksen ja toiminnan valvonnan. Operatiivisen ruoka-avun toteutuksesta vastaisi keskusyksikkö, joka keräisi ja jakaisi ruoka-avun alueen toimijoille hävikkiterminaalin kautta. Keskusyksikössä voisi toimia myös yhteisruokailupiste ja ilmainen hävikkikauppa. Lisäksi hyvinvointialueen laitosten ja kuntien kouluruokailujen ylijäämäruokaa voitaisiin hyödyntää vielä tehokkaammin.

Muutos voidaan toteuttaa valitsemalla koordinoiva tahon, joka vastaa ruoka-avun logistiikasta, kehittämisestä ja muun ulkoisen rahoituksen hankkimisesta. Tämä vapauttaisi pienet toimijat keskittymään ruuan jakamiseen ja ihmisten auttamiseen. Keskusyksikkö mahdollistaisi vakaan toiminnan ja laajamittaisen yhteistyön yritysten kanssa.

Muutoksen etenemiseen tarvitaan seuraavat askeleet:

- Keskeisistä rooleista sopiminen: Valitaan koordinoiva tahon ja ohjausryhmä, päätetään keskusyksiköstä ja sen toiminnoista sekä juridisesta muodosta.
- Muiden kuntien ja hyvinvointialueen roolin täsmentäminen: Sitoutuminen ja toimintamalli muiden Varsinais-Suomen kuntien alueella.
- Rahoituksen varmistaminen: Raportointi, läpinäkyvyys ja rahoituksen haku yrityksiltä ja yksityisiltä.
- Yhteistyömalli ja sopimus ruoka-aputoimijoille: Roolit ja vetovoimainen yhteistyömalli.
- Toiminnan ajallinen ulottuvuus: Koordinoitiroolin määräaikaaisuus ja sopimuskauden pituus.

Hyviä puolia ehdotetussa mallissa ovat vakaa toiminta, laajempi rooli keskusyksikölle, pienempien toimijoiden keskittyminen ydintehtäviinsä, luotettava maine ja mahdollisuus kokeiluihin. Haasteita ovat keskusyksikön organisointi, henkilöstöresurssit, useiden uudistusten vaikutus, pieniin yhdistyksiin kohdistuvat muutokset, brändäys, sijainti ja erityiskohteiden ideointi. Tämä työ on tavoitteena toteutettua vuoden 2025 aikana.

Toiminnan toteutus

Suunniteltu käyttöaika alkaa

1.1.2025

Suunniteltu käyttöaika päättyy

31.12.2026

Minkälaista toimintaa avustuksella toteutetaan hankehallinnoinnin osalta?

Turun kaupunki vastaa hankkeen koordinaatiosta ja keskisiä toimenpiteitä hankkeen tavoitteiden saavuttamisessa ovat:

- Hankkeen suunnittelu ja valmistelu - laatii hankesuunnitelman yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa sekä varmistaa, että hankkeen tavoitteet, aikataulu ja budjetti ovat selkeät ja realistiset.
- Rahoituksen hallinta ja maksatus- vastaa hankkeen rahoituksen hakemisesta ja varmistaa, että rahoitus käytetään suunnitellusti sekä seuraa budjetin toteutumista ja raportoi rahoittajille hankkeen taloudellisesta tilanteesta.
- Yhteistyön koordinointi - toimii yhteyshenkilönä eri sidosryhmien välillä, kuten kuntien, ruoka-aputoimijoiden, järjestöjen ja hyvinvointialueen sekä järjestää säännöllisiä tapaamisia ja työpajoja, joissa edistetään yhteistyötä, arvioidaan toimintaa ja jaetaan tietoa.
- Hankkeen toteutus ja seuranta - varmistaa, että hankkeen toimenpiteet etenevät suunnitellusti ja aikataulussa sekä seuraa hankkeen edistymistä ja kerää tietoa tuloksista ja vaikutuksista.
- Raportointi ja arviointi - laatii säännöllisiä raportteja hankkeen etenemisestä ja tuloksista rahoittajille ja muille sidosryhmille ja hyödyntää rahoittajalta saatavia ohjeita, mittareita ja raportointityövälineitä sekä arvioi hankkeen vaikutuksia ja tuloksia sekä tekee tarvittavia muutoksia hankkeen toteutukseen.
- Viestintä ja tiedottaminen - vastaa hankkeen viestinnästä ja tiedottamisesta eri kanavissa sekä varmistaa, että hankkeen tulokset ja hyvät käytännöt jaetaan laajasti.

Hankehallinnoija edistää yhteistyötä hankekonsortioon kuuluvien kuntien ja hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden kesken. Hankkeen aikana jatketaan edelleen kehitystyötä verkostomaista tapaa toimia yhteistyössä. Hankkeen aikana Varsinais-Suomen kunnat ja niiden hyvinvointikoordinaattorit ovat keskeisessä asemassa ruoka-aputoiminnan tiedon välittämisessä ja yhteisessä kehittämisessä.

Alustava aikataulutus hankkeelle

- Hankevalmistelu ja hankkeen käynnistäminen 1-4/2025
- Osatoteuttajien tukeminen ruoka-aputoiminnan toteutuksessa 1/2025-12/2026
- Toiminta- ja viestintäsuunnitelman sekä vuosikellon laatiminen 4-6/2027
- Infot osatoteuttajille hankeseurantaan, arviointiin ja toteutukseen 4-5/2025
- Työpajat yhteiskehittämiselle 6-12/2025
- Vuoden 2026 toimintasuunnitelman tarkennus 1-2/2026
- Vuoden 2025 maksatus ja raportointi 1-2/2026
- Osaamisen kehittäminen ja hankkeen tulosten hyödyntäminen, juurrutus ja jakaminen 8/2025-12/2026
- Ruoka-aputoiminnan operatiiviselle tasolle laaditaan yhteinen verkkosivu kaikkien toimijoiden

hyödynnettäväksi 4/2025-12-/2026

Toiminnalle tullaan luomaan tarkempi toiminta- ja viestintäsuunnitelma sekä vuosikello yhdessä koko toimijaverkoston kanssa rahoituksen varmistuttua.

Minkälaista ruoka-aputoimintaa avustuksella toteutetaan?

Hankkeen valmisteluussa Turun kaupunki ja Varha viestitti Thl:n ruoka-aputoiminnan rahoitushausta ja osallistumismahdollisuudesta laajasti mm. suoraviestinnällä alueen ruoka-aputoimijoille ja muulle verkostolle, Turun kaupungin verkkosivujen sekä Varhan järjestötiedotteen sekä alueen hyvinvointikoordinaattoriverkoston kautta. Uutinen hausta Turun verkkosivuilla https://www.turku.fi/uutinen/2025-01-03_varsinais-suomen-hyvinvointialueen-ruoka-aputoiminnan-maararahaku-vuosille-2025

Tiedot hankkeen osallistumisesta kerätiin Lyyti-järjestelmän kautta ja määräaikaan 15.1.2025 mennessä Varsinais-Suomen Thl:n ruoka-aputoiminnan rahoitukseen ilmoittautui 12 osatoteuttajaa: -

- Piikkiön Adventtikirkko, Piikkiö
- ViaDia Salo ry, Salo
- ViaDia Raisio ry, Raisio
- Operaatio Ruokakassi ry, Turku
- Suomen Punainen Risti, Varsinais-Suomen piiri, Turku
- Loimaan Seudun Työttömät ry, Loimaa
- Turun Seudun TST ry, Turku
- Yks puutarha ry, Turun Kylätalon ruoka-apu, Turku
- Turun Katulähetys ry, Turku
- Finlands Röda Kors, Åbolands distrikt, Åbo
- Varissuon Työ ja Toiminta VT ry, Turku
- Kristillinen seurakunta Uusipesula, Turku

Varsinais-Suomen alueen ruoka-aputoimijat ovat vakiintuneita toimijoita ja toteuttavat monipuolista toimintaa hävikkiruokan jaon ja muun toiminnan osalta.

Varsinais-Suomen alueella toimiva Operaatio Ruokakassi ry on alueen logistinen keskus, jonka kautta jaetaan ruokaa 13 kunnassa 27 toimijan voimin. Ruokaa kulkee keskuksen kautta noin 35 000 kiloa viikossa. Ylijäämä- ja hävikkiruokaa haetaan pääkaupunkiseudun tukuista ja tehtaista 2–3 kertaa viikossa sekä Turun alueen kaupoista, leipomoista, tukuista ja tehtaista päivittäin

Osa järjestöistä jakaa Operaatio Ruokakassin toimittamaa hävikkiruokaa sekä kauppohen ja leipomoiden hävikkiä vaihtelevin aikatauluin joko päivisin, pari kertaa viikossa, viikoittain tai harvemmin kerran kuussa riippuen toimijoiden koosta, jakelun resurssoinnista ja siitä toimiiko järjestö pelkästään vapaaehtoisvoimin.

Järjestöt tarjoavat myös yhteisöllistä ruokailua lounaan, aamupalan tai pop-up-kokeilujen muodossa. Jossain on yhteisöruokailu ruokajaon yhteydessä, samoin ”kahvila”, jossa asiakkaat voivat kohdata toisiaan. Ruoka-jakelun yhteydessä voi olla myös kierrätystori ruokajaon aikana 2-3 kertaa vuodessa, jossa jaetaan vaatteita, lasten leluja, urheiluvälineitä, pelejä ja taloustavaroita. Isommat ruoka-aputapahtumat muutaman kerran vuodessa.

Varsinais-Suomen Punaisen Ristin osasto toteuttaa koulujen ylijäämäruoan jakamista heti koululounaan päättymisen jälkeen vapaaehtoisvoimin ja kaupan hävikin jakoa Liedossa yhdessä seurakunnan kanssa sekä mahdollistaa yhteisöllinen ruokailu Naantalissa ja Pöytyällä seurakunnan tiloissa. Finlands Röda Kors, Åbolands distrikt jakaa koulujen hävikkiruokaa Paraisten ja Kemiönsaaren alueella.

Ruoka-aputoiminannan rinnalla osalla järjestöillä on tarjolla suomen kielen opetusta maahanmuuttajille sekä digiasioinnin neuvontaa suomi/arabia/englanti Varpu-hankkeessa (STEa) vuonna 2025.

Vuonna 2025 kokeillaan liikkuvan kohtaamispaikan konseptia, joka tuo yhteisöllistä kahvittelua ja terveystiete-palveluita ruokajakoihin eri puolille maakuntaa. Muita toimintoja ovat mm. hävikkiruoan vieminen suoraan muutamille perheille, kaikille avoimen kohtaamispaikan tukeminen sekä retkitoiminta, maksutonta kerhotoimintaa, ohjattua liikuntaa ja retkiä omakustannushintaan ja pitkäaikaistyöttömille määräaikaista palkkatukityöpaikkoja sekä kuntouttavaa työtoimintaa.

Osatoteuttajat sitoutuvat käyttämään Ruoka-apua.fi-palvelua hävikkiruoan jakelusta ilmoittamiseen sekä raportoimaan toimintaa myös sitä kautta.

Toiminnalle tullaan luomaan toiminta- ja viestintäsuunnitelma sekä vuosikello yhdessä koko toimijaverkoston kanssa rahoituksen varmistuttua.

Minkä kuntien alueella ruoka-aputoimintaa järjestetään?

Ruoka-aputoiminnan rahoitusta vuosille 2025-2026 haetaan toteutettavaksi seuraavien Varsinais-Suomen kuntien alueella: Aura, Kaarina, Kimitoön, Lieto, Masku, Naantali, Nousiainen, Pargas, Pöytyä, Raisio, Salo, Sauvo, Turku ja Uusikaupunki.

Alueellisen logistiikkatoimijan Operaatio Ruokakassi ry:n toimintakunnat Varsinais-Suomen alueella ovat Kaarina, Kustavi, Loimaa, Masku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen, Paimio, Raisio, Salo, Somero, Taivassalo, Turku.

Kerätäänkö osatoteuttajien toiminnasta seurantatietoa tai onko se mahdollista hankeaikana?

Osatoteuttajat sitoutuvat käyttämään Ruoka-apua.fi-palvelua hävikkiruoan jakelusta ilmoittamiseen sekä raportoimaan toimintaa myös sitä kautta.

Kerättävää tietoa ovat mm.

- Minkälaista ruoka-aputoimintaa avustuksella toteutetaan?
- Kuinka monta palkkaa saavaa henkilöä ruoka-avun jakelutoiminnassa?
- Kuinka monta vapaaehtoista henkilöä ruoka-avun jakelutoiminnassa on mukana?
- Kuinka monta ruokakassia tai ruoka-annosta jaatte kuukaudessa ja kuinka monelle hakijalle kuukaudessa?
- Järjestääkö yhdistyksenne yhteisruokailua tai muuta toimintaa?

Thl:n kanssa työskennetään yhdessä tarkemmat seurantamittarit ja toiminnan vaikuttavuuden arviointi kevään 2025 aikana.

Kuvaa hankkeen yhteistyöverkostoa ja sen toimintaa.

Ruoka-aputoiminnan kehittämisen verkostomalli ruoka- aputoiminnalle

Vuoden 2024 STM:n rahoittamassa hankkeessa rakennettiin verkostomainen toimintamalli, joka tukee perustoimintaa sekä jatkokehitystä ja jossa jaetaan osaamista ja toimivia malleja yli toiminta- ja toimijarajojen.

Verkostossa ovat mukana Varsinais-Suomen alueen kunnat ja kaupungit, järjestötoimijat, Varha, seurakunnat, TKI-toiminta, korkeakoulut, yritykset ja elinkeinoelämä sekä kuntalaiset. Hankkeessa sovitaan jatkossakin yhteisistä toimintatavoista.

Yhteistyön kehittäminen jatkuu hyvinvointialueen ja ruoka-aputoimijoiden kanssa sosiaali- ja terveydenhuollon apua tarvitsevien palveluihin ohjautumisen varmistamiseksi.

Hankkeen avulla voidaan myös koota kansallinen ruoka-aputoimijoiden ja koordinaation verkosto, joka sopii yhteisistä määrällisistä ja laadullisista seurantamittareista rahoituksen jakamisesta jatkossa.

Hankkeessa hyödynnetään jo kehitettyjä toimintamalleja, oppaita ja alustoja, joiden kautta yhteiskehittäminen ja yhteistyö on jatkossa selkeämpää.

TE-palvelut siirtyivät kunnille 1.1.2025. Uudistuksessa työllisyyden ja yritysten kasvua tukevat julkiset palvelut tulivat osaksi kuntien työllisyys- ja elinvoimatehtäviä. Uudistuksen valmistelussa on pyritty huomioimaan myös työllistämispalvelut osana ruoka-aputoiminnan kehittämistoimimia laajemmin Varsinais-Suomen kuntakentässä.

Yhteistyö valtakunnallisten ruoka-avun kehittämishankkeiden kanssa

SPR:n, Kirkkohallituksen ja Turun edustajat ovat järjestäneet yhteisen kokouksen, jossa on pohdittu oikeudenmukaista tapaa jakaa avustusta osatoimijoille. On hyödynnetty valtakunnallisten toimijoiden asiantuntemusta. Ruoka-apu.fi:n edustaja on perehdyttänyt hankehakijaa ja osatoimijoita Ruoka-apu.fi-toimintaan.

Yhteistyö Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kanssa

Soihtu-tiimit ja järjestöt toimivat linkkinä ruoka-avun ja Varhan palveluiden välillä ohjaamalla ihmisiä tarvittavien palveluiden piiriin. Yhteistyö auttaa ruoka-aputoimijoita syventämään tietämystään Varhan palveluista ja parantamaan asiakkaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia. Lisäksi järjestetään säännöllisiä tapaamisia, joissa jaetaan ajankohtaista tietoa ja luodaan yhteistä tilannekuvaa.

Ruoka-avun valtakunnallinen koordinaatio

Hankkeessa tehdään yhteistyötä Suomen Punaisen Ristin hallinnoiman ruoka-avun koordinaation kehittämishankkeen kanssa. Yhteistyö sisältää viestintää valtionavustuksesta ja

ruoka-aputoimijoista sekä tiedonvaihtoa ruoka-avun tilannekuvan ylläpitämiseksi. Osatoteuttajat osallistuvat valtakunnallisiin ruoka-avun verkkotapaamisiin ja hävikkiterminaaliverkostoon.

Jäteasetus (2022) velvoittaa elintarvikealan toimijat luovuttamaan syömäkelpoiset ylijäämäelintarvikkeet uudelleenjakeluun. Ruoka-aputoiminta ja kestävä kehitys liittyvät tiiviisti toisiinsa ja tämä työ tehdään laajassa toimijaverkostossa.

Minkälaista viestintää hankkeessa tehdään?

Viestinnän päävastuu hanketoiminnasta on Turun kaupungin koordinaatiolla, mutta vastuu viestin jakamisesta on kaikilla toimijoilla. Hankkeelle laaditaan viestintäsuunnitelma, joka tukee hankkeen monipuolista viestintää, painotus some-viestinnässä ja toimijoiden omien viestintäkanavien kautta tapahtuvassa yhteisviestinnässä esimerkiksi uutiskirjeiden avulla. Ruoka-aputoimijaverkostolla on myös oma TEAMS-kanava, jossa tietoa jaetaan aktiivisesti. Turun kaupungin verkkosivu-uudistuksen yhteydessä laaditaan ruoka-aputoiminnalle oma sivusto, jonka kautta viestitään teemaan kuuluvista asioista, toiminnasta ja tapahtumista eri toimijoiden kanavilla jettavaksi ja viestittäväksi eteenpäin.

Varha viestii ruoka-avusta omissa kanavissaan (verkkosivut, sosiaalinen media, uutiskirjeet) sekä kumppaninsa Varsinais-Suomen sote-järjestöjen neuvottelukunnan avulla. Neuvottelukunta toimii koko sote-järjestökentän yhteisellä mandaatilla hyvinvointialueen kumppanina. Neuvottelukunnan avulla sote- järjestöt saavat entistä vahvemmin esiin kohderyhmiensä äänen palvelujen kehittämisessä. Neuvottelukunnan tehtävänä on mm. koordinoitu järjestöviestintä. Neuvottelukunnalla on käytössä viestinnän postituslista (uutiskirje), Facebook ja LinkedIn.

Toiminta ja viestintäsuunnitelma laaditaan hankerahoituksen varmistuttua ja samalla laaditaan ruoka-aputoiminnalle vuosikello.

Minkälaisia riskejä toimintaan liittyy? Miten niihin ollaan varauduttu?

1. Riskin kuvaus: Hankehenkilöstön vaihtumisesta johtuvat ongelmat

Seuraus, jos riski toteutuu: Hanketta koskeva osaaminen ja hiljainen tieto katoaa. Hankkeen sidosryhmillä saattaa olla väärä tieto oikeasta yhteyshenkilöstä.

Toimenpiteet riskin poistamiseksi tai pienentämiseksi: Kukin hankepartneri varmistaa, että hankkeelle löytyy nopeasti uusi vastuuhenkilö, mikäli hankkeen vastuuhenkilö tai muu keskeinen henkilö vaihtuu. Hanketta toteutetaan tiiviisti hankkeen taustaorganisaatioiden kanssa, mikä vähentää henkilöstön vaihtuvuuteen liittyvää riskiä.

Vastuutaho: Hankkeen koordinaattori ja muut toimijat

2. Riskin kuvaus: Hanke ei etene suunnitelman mukaan

Seuraus, jos riski toteutuu: Rahoituksen jakaminen ruoka-aputoimijoille toteutuu, mutta kehittämistoimenpiteet jäävät toteutumatta tai vähäisiksi.

Toimenpiteet riskin poistamiseksi tai pienentämiseksi: Jatkuva toimenpiteiden seuranta ja säännölliset kokoukset vähentävät riskiä.

Vastuutaho: Hankkeen koordinaattori ja muut toimijat

3. Riskin kuvaus: Tulosten juurruttaminen ja hyödyntäminen ei onnistu

Seuraus, jos riski toteutuu: Hankkeen kehittämistoimet jäävät toteutumatta ja verkostomaisen mallin juurrutus toimijaorganisaatioissa ei toteudu.

Toimenpiteet riskin poistamiseksi tai pienentämiseksi: Osallistetaan kaikki toimijat ja kohderyhmät yhteiseen toimintamallin rakentamiseen, toimintaan ja juurruttamiseen. Toiminnassa huomioidaan tarvelähtöisyys yhteiskehittämisen pohjaksi.

Vastuutaho: Hankkeen koordinaattori ja muut toimijat

4. Riskin kuvaus: Hankkeen sisäinen ja ulkoinen viestintä ei tavoita kohderyhmiä riittävästi

Seuraus, jos riski toteutuu: Viestintä ei tavoita toimijoita ja kohderyhmiä tarpeeksi tehokkaasti.

Toimenpiteet riskin poistamiseksi tai pienentämiseksi: Hyödynnetään koordinaation tuottamaa yhteisviestintää ja toimijoiden omia viestintäkanavia.

Vastuutaho: Hankkeen koordinaattori ja muut toimijat

5. Riskin kuvaus: Toimintamallin muutoksen läpivienti

Seuraus, jos riski toteutuu: Hankkeen toteuttamiselle ei ole tarvittavia resursseja ja toteutus jää puutteelliseksi.

Toimenpiteet riskin poistamiseksi tai pienentämiseksi: Aikataulutettu ja vastuutettu sekä osallistava toimenpidesuunnitelma tukee toimintamallin muutoksen läpivientiä.

Vastuutaho: Hankkeen koordinaattori ja muut toimijat

6. Riskin kuvaus: Ruoka-aputoimija ei sitoudu rahoituksen ehtoihin

Seuraus, jos riski toteutuu: Rahoituksen ehdot jäävät noudattamatta, mikä voi johtaa rahoituksen menettämiseen tai toiminnan keskeytymiseen.

Toimenpiteet riskin poistamiseksi tai pienentämiseksi: Varmistetaan, että kaikki ruoka-aputoimijat ovat tietoisia rahoituksen ehdoista ja sitoutuvat niihin ennen rahoituksen myöntämistä. Järjestetään säännöllisiä seurantakokouksia ja tarjotaan tarvittaessa tukea ehtojen noudattamisessa.

Vastuutaho: Hankkeen koordinaattori ja muut toimijat

Millaisia eettisiä kysymyksiä hankkeeseen mahdollisesti liittyy?

Ruoka-apu on arvokasta humanitaarista toimintaa, ja sen toteuttamisessa on huomioitava useita eettisiä kysymyksiä. Ihmisen autonomian kunnioittaminen, kulttuurinen herkkyyys, laadun ja turvallisuuden varmistaminen, oikeudenmukainen ruokajakelu, paikallisten markkinoiden tukeminen, kestävä kehitys, poliittinen neutraalius sekä läpinäkyvyys ja vastuuvollisuus ovat kaikki keskeisiä periaatteita, jotka on otettava huomioon ruoka-avun suunnittelussa ja toteutuksessa. Näin varmistetaan, että apu on kestävä, oikeudenmukaista ja tehokasta, ja että se todella palvelee niitä ihmisiä, jotka sitä eniten tarvitsevat.

Thl:n ruoka-aputoiminnan rahoitukseen osallistuvat osatoteuttajat ovat kuvailleet periaatteilla, joilla ruoka-apujakelu toteutetaan huomioiden apua tarvitsevien yhdenvertainen ja oikeudenmukainen kohtelu seuraavasti:

- Vuoronumerot jaetaan saapumisjärjestyksessä. Tarjoamme ruoka-apua kaikille ilman tarvetta todistaa avuntarvetta asiakirjoin. Ennakkoajanvaraus on mahdollista sähköisesti tai puhelimitse.
- Emme kysele asiakkaidemme kotikuntaa tai taloudellista tilannetta. Jokainen hakija saa samankaltaiset ruokakassit, jotka on pakattu edellisenä päivänä. Kylmäsäilytystä vaativat tuotteet pakataan erilliseen kassiin. Kassin sisältöön ei vaikuta, milloin asiakas saapuu jonottamaan.
- Vapaaehtoisemme, joista monet tarvitsevat itsekin ruoka-apua, saavat halutessaan samat kassit kuin muutkin. Jos jotain pilaantuvaa jää jakamatta, kaikki paikalla olevat halukkaat saavat ottaa ylimääräiset tuotteet jaon jälkeen.
- Meillä on apunamme venäjän kielen tulkki (tarvittaessa myös englanti), jotta kaikki sujuisi sujuvasti. Tilat ovat esteettömät ja kassien kantoapua on järjestetty niille, jotka sitä tarvitsevat.
- Vaikka asiakas olisi syömässä tai ulkona vuoron tullessa, vuoro ei mene ohi. Kassit säästetään klo 13 asti. Jakelu kestää yleensä 20-35 minuuttia, koska kassit ovat valmiina. Kaikki jakamamme ruoka ja kierrätystorin artikkelit ovat ilmaisia.
- Toimimme logistiikkakeskuksena ja huolehdimme ruoka-avun saajien oikeudenmukaisesta kohtelusta jakopaikoissa. Yhteistyö jakavien tahojen kanssa perustuu sopimukseen ja luottamukseen siitä, että ruokajakelu tapahtuu lakien ja säädösten mukaisesti.
- Punaisen Ristin periaatteiden mukaisesti autamme kaikkia apua tarvitsevia. Yhteistyö viranomaisten ja muiden kumppaneiden kanssa on tärkeää avun perille saamiseksi. Pyrimme pitämään ruoka-avun jakotilaisuudet yhteisöllisinä syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Tapahtumissa tiedotetaan myös muista paikallisista avun kanavista.
- Vuoronumerot arvotaan arkisin klo 10.00, jonka jälkeen asiakkaat voivat valita lahjoituksena saaduista tuotteista. Valmiita ruokakasseja ei ole, ja lahjoitusten määrä ja sisältö vaihtelevat. Jokainen hakija saa valita eri tuoteryhmistä yleensä 1-3 tuotetta.
- Ennen ruokajakoa järjestetään hengellinen tilaisuus ja lasten kerho. Ruokajakotilaisuus alkaa klo 19.30 ja kestää noin tunnin. Osallistuminen hengelliseen tilaisuuteen ei vaikuta ruokajaon saamiseen. Ilmoitamme aikatauluista ruoka-apu.fi-sivustolla. Pyrimme myös palvelemaan liikuntarajoitteisia ja muita, joilla ei ole mahdollisuutta tulla itse hakemaan kassia, viemällä heille kasseja kotiin.

Mikäli toimijat järjestävät uskonnollista toimintaa ruoka-avun jakelun yhteydessä, Turun kaupunki koordinaattorina ohjeistaa toimijoita järjestämään ruoka-apujakelun Thl:n linjausten mukaisella tavalla ja erottamaan uskonnollisen toiminnan selkeästi ruoka-apujakelusta esimerkiksi jakelun toteutetaan ennen hartaustilaisuutta tai jakelu on eri päivinä kuin hartaustilaisuus pidetään.

Turun kaupunki seuraa ja valvoo jalkautumalla jakeluihin ja laatimalla itsevalvontaohjeet osatoteuttajille, jotta toiminta on eettistä, yhdenvertaista ja oikeudenmukaista.

Mahdolliset lisätiedot

Työllisyyspalvelu-uudistus astui voimaan vuoden 2025 alusta ja vastuu palkkatukityöllistämisestä siirtyi kuntien vastuulle. Tämä tulee vaikuttamaan järjestöjen toiminnan volyymiin ja ruoka-aputoiminnan toteutukseen, kun palkkatuella tuetut työllistäisjaksot vähenevät merkittävästi. Pahimmassa mahdollisessa tilanteessa järjestöillä ei ole enää toimintaedellytyksiä ja osa totuttajista voi joutua lopettamaan toimintansa kesken hankerahoituskauden.

Kustannusarvio ja rahoitus

Avustettavan toiminnan kustannukset

Minkälaisiin kustannuksiin avustusta käytetään?

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen osatoteuttajille haetaan ruoka-aputoiminnan kustannuksiin, joita aiheutuu lahjoitetun ruuan jakelusta tai muusta ruoka-aputoiminnan järjestämisestä, lahjoitus- ja hävikkiruokapainotteisten yhteisöruokailujen kuluihin hankehallinnoijan eli Turun kaupungin ruoka-aputoimintaan liittyviin koordinaatiokuluihin.

Osatoteuttajat ilmoittivat talousarvioissaan rahoitustarpeet ja hakivat rahoitusta yhteensä oli 621 141 €. Karsintaa suoritettiin päällekkäisiä kustannuksia tarkastelemalla ja ei tukikelpoisia kustannuksia poistamalla, sekä kohtuullistamalla budjetteja vertailemalla osatoteuttajien toiminnan laajuutta, kävijämääriä ja kapasiteetteja. Vähennykset suoritettiin kaikkien osatoimijoiden osalta yhdenvertaisesti ja tasapuolisesti karsimalla lopuksi budjetteja 25 % vähennyksenä. Näin päästiin haettavaan kokonaissummaan eli Varsinais-Suomelle osoitettuun rahoitusosuuteen 510 748 €.

Turun kaupunki keräsi alueen ruoka-aputoimijoilta talousarviotietoja ja hyväksyttäviä kustannuksia haetaan seuraavasti:

1. Hygieniatarvikkeet ja puhtaanapito

- Kertakäyttökäsineet, käsipaperi, pakkaustarvikkeet
- Ruokajaon hygieniatarvikkeet (myssyt, hanskat, essut, kertakäyttöastiat, pakasterasiat, pakastepussit, roskapussit, puhdistusaineet)
- Suojakäsineet, myssyt, kassit, pesuaineet
- Käsineet, muovipussit, muut hygieniatarvikkeet
- Siivoustarvikkeet, käsipaperit, suojakäsineet, muovikassit
- Puhtaanapito ja ruoka-apuun tarvittavat tarveaineet

2. Vuokrat ja tilat

- Toimitilojen vuokratulut
- Vuokra lämpimästä varastotilasta
- Ruokajakotilan vuokra
- Toimitilan hoitovastikkeet, sähkön ja veden kulutus
- Vuokra jyvitettyä ruoka-aputoiminnalle, sisältää sähkölaskut

- Varastoinnissa ja ruokajaossa käytettyjen tilojen osuus vuokrasta
 - Toteutuman mukaan laskutetut tilat
3. Ajoneuvokulut
- Vuokrapakettiauton liikennevakuutus, katsastus, huolto
 - Ruoka-aputoiminnan vuokrapakettiauton polttoaine
 - Pakettiauton käyttökulut ja polttoainekustannukset
 - Auton polttoaineet, vakuutus, verot ja muut kulut
 - Auton muut kulut
 - Hävikkinoutoihin käytetyn pakettiauton polttoaine- ja ylläpitokulut
 - Pakettiauton ajoneuvovero ja vakuutus
 - Muut kuljetuskulut
4. Palkat ja henkilöstökulut
- Osa-aikaisen kuorma-autonkuljettajan palkkakustannukset
 - Pakettiauton kuljettajan palkka
 - Palkat sivukuluineen
 - Ruoka-avusta vastaavan keittiötyöntekijän palkanosuus
 - Palkkatuen puuttuva osuus ja palkan sivukulut (korotus 3,23% vuodelle 2026)
5. Muut kulut
- Erilaiset materiaalihankinnat
 - Sähkö- ja jätelaskut
 - Esim. Hygieniapassikoulutukset vapaaehtoisille tai muut ulkopuoliset kouluttajat
6. Matkakulut
- Vetäjän matkakulut
 - Työntekijän matkakulut (toimintaa ympäri Varsinais-Suomen maakunnan)
 - Vapaaehtoisten matkakustannukset
 - Kilometrikorvaukset ruokien hakijoille kaupoista
 - Hävikkiruuan haun km-korvaukset
7. Palvelujen ostot
- Logistiikkakulut/ Operaatio Ruokakassi
 - Operaatio Ruokakassi Oy:n jäsen- ja toimintamaksut
8. Tuotot
- Srk:n kolehdit ruoka-aputoiminnalle
 - Turun kaupungin avustus
9. Koneet ja laitteet
- Koneet ja laitteet (myös puhelin ja ICT-laitteet)
 - Jää- ja pakastekaappien ja pesukoneen uusinta
 - Lämpölaatikot, ruuanvalmistuslaitteet yhteisöllisiä ruokailuja varten

Turun kaupungin eli koordinaation kustannukset koostuvat 15 % osuudesta kokonaiskustannuksista, palkkakustannukset 46 612 € ja ostopalvelukustannukset 25 000 €.

Palkkakustannuksilla katetaan hankkeen suunnittelu ja valmistelu, rahoituksen hallinta ja maksatus, yhteistyön koordinointi, hankkeen toteutuksen tuki, seuranta, raportointi ja arviointi sekä viestintä ja tiedottaminen. Koordinaatio hankkii asiantuntijapalveluita palvelumuotoiluun, viestintään ja muutosjohtamiseen ja hankinnat kohdentuvat ruoka-aputoiminnan kehittämisenä kaikille hanketoimijoille.

Ennakon hakeminen ja kustannusten ajoittuminen

Avustuksesta tarvitaan 50 % ajanjaksolle 1-6/2025 välttämättömien hankintojen ja toiminnan toteuttamiseksi, 7/2025-12/2026 kustannukset kertyvät tasaisesti.

Kustannuslaji	Summa	Lisätiedot
Henkilöstö	144 016 €	Koordinaation henkilöstökustannukset sekä osatoteuttajien välttämättömät palkkakustannukset
Koneet ja laitteet	97 225 €	Kylmälaitteet, peruskoneet, puhelimet, tietokoneet
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	35 580 €	Ruoka-apujakelun tarvikkeet ja astiat ym., siivousaineet - ja välineet
Toimitilat	38 505 €	Sähkö ja siivouskustannukset
Vuokratulot	128 430 €	Vuokraosuudet ruoka-apujakelussa ja varastoinnissa
Palvelujen ostot	34 015 €	Koordinaation asiantuntijapalvelut sekä Operaatio Ruokakassi palvelumaksut
Matkat	17 319 €	Jakeluautojen käyttökustannukset, bensat, vapaaehtoisten matkat
Muut kulut	34 310 €	Kuljetus- ja logistiikkakulut, jakeluautojen vakuutukset, muut toimintaa tukevat kustannukset
Poistot	1 000 €	Laitteet
Edelleen välitettävä osuus	0 €	
Muut tulot	-21 000 €	Avustukset
Kustannusarvio yhteensä	509 400 €	

Hankintojen erittely

Turun kaupunki koordinaatiotoimijana hankkii asiantuntijapalveluita palvelumuotoiluun, viestintään ja muutosjohtamiseen ja hankinnat kohdentuvat ruoka-aputoiminnan kehittämisenä kaikille hanketoimijoille. Hankinnoissa hyödynnetään Turun kaupungin kilpailutettuja

palveluhankintatoteuttajia ja noudatetaan kaupungin pienhankintaohjeita. Hankinnan kokonaiskustannusvaraus hankekaudelle on 25 000 €.

Mahdolliset lisätiedot

Operaatio Ruokakassi ry. toimii alueellisena hävikkiruoan logistiikkajakelijana seudun ruoka-aputoimijoille. Kokonaisbudjetista Operaatio Ruokakassi ry:n toimintaan on varattu 30 %.

Muu rahoitus samaan toimintaan

Rahoituksen myöntäjä	Summa	Rahoituksen tila	Rahoituksen tyyppi
Muu saatu rahoitus yhteensä	0 €		
Julkisen rahoituksen osuus	0 €		

Lisätietoja muusta rahoituksesta.

Varsinais-Suomen ruoka-aputoiminnalle ei ole muuta rahoitusta.

Avustuksen siirron saajat

☐ Avustus tai osa siitä välitetään edelleen yhdelle tai useammalle siirronsaajalle (ei valittu)

Avustettavan toiminnan rahoitussuunnitelma

Haettava valtionavustus	
Omaan toimintaan	0 €
Haettava valtionavustus yhteensä	0 €

Omavastuuosuus	
Avustettavan toiminnan hyväksyttävät kustannukset	509 400 €
Haettu avustus omaan toimintaan	0 €
Muu saatu julkinen rahoitus samaan toimintaan	0 €
Yksityinen rahoitus samaan toimintaan	0 €

Ulkopuolinen rahoitus yhteensä	0 €
Jäljelle jäävä omavastuuosuus	509 400 €

Yhteystiedot

Viralliset yhteystiedot

Postiosoite

PL 355

Postinumero

20101

Postitoimipaikka

TURKU

Puhelinnumero

02-330 000

Sähköisen tiedoksiannon sähköpostiosoite

Pankkiyhteystiedot

Pankkitili

FI26 5710 0420 0020 32 (OKOYFIHH)

Yhteyshenkilöt

Hakemuksen yhteyshenkilöt

Nimi

Anna-Mari Sopenlehto-Jokinen

Rooli

hankekoordinaattori/eritysasiantuntija

Sähköpostiosoite

anna-mari.sopenlehto-jokinen@turku.fi

Puhelinnumero

+358505590239

☒ Ensisijainen yhteyshenkilö (valittu)